

1.3. Εκμάθηση των δίψηφων φωνηέντων και του –ια

Διδακτικός στόχος: Το παιδί να αναγνωρίζει να διαβάζει και να γράφει χωρίς δισταγμό λέξεις με –ια, ου, αι, ει, οι

- Μετά το τέλος της διδασκαλίας όλων των συμφώνων, μπορούμε να διδάξουμε το –ια, το ου το αι, το ει, και το οι.
- Είναι χρήσιμα στο λεξιλόγιο που θα χρησιμοποιήσουμε στο επόμενο στάδιο. Είναι σημαντικό τα παιδιά να τα αναγνωρίζουν και να τα διαβάζουν χωρίς κανένα δισταγμό.
- Το υλικό λέξεων και προτάσεων που χρησιμοποιείται δεν περιέχουν ακόμα συνδυασμούς συμφώνων και δίψηφα σύμφωνα και έτσι μας δίνεται η ευκαιρία μαζί με την εκμάθηση τους να επαναλάβουμε όλα τα σύμφωνα χωρίς τους συνδυασμούς τους. Χρησιμοποιούμε πιο συχνά τα σύμφωνα που είναι πιθανόν να έχει ακόμα κάποιους δισταγμούς το παιδί.
- Δεν επιμένουμε πολύ στην ορθογραφία. Ανάλογα με την ηλικία και το επίπεδο του παιδιού, μπορούμε να ζητήσουμε να μάθει κάποιες λέξεις να τις γράφει ορθογραφημένα με τα δίψηφα φωνήεντα. Όχι όλες! Αυτές που χρησιμοποιεί πιο συχνά. Την ορθογραφία των υπολοίπων θα τη δώσουμε σταδιακά. Θα επιμείνουμε πάρα πολύ σε τέσσερις λέξεις που πρέπει να γίνουν κτήμα του παιδιού. (και, είμαι, είσαι, είναι) Ίσως και μία - δύο λέξεις ακόμα με αι, ει, οι π.χ παιδί, σημαία, αίμα, εικόνα, μάγειρας, οικογένεια, άνοιξη. Επιμένουμε στη γραφή και ειδικά στην απόσταση που πρέπει να έχουν μεταξύ τους τα δύο γράμματα. Ούτε να κολλάνε ούτε να υπάρχει απόσταση.
- Θα επιμείνουμε πάρα πολύ στην ανάγνωση. Το παιδί δεν πρέπει να έχει κανένα δισταγμό να διαβάσει όλες τις συλλαβές με τα σύμφωνα και τα δίψηφα φωνήεντα. Γρήγορα και χωρίς καθόλου λάθη. Θα πρέπει να διαβάζει λέξεις που περιέχουν τα δίψηφα και το –ια χωρίς να διστάζει. Θα πρέπει επίσης να διαβάζει απλές προτάσεις και κειμενάκια με άνεση και να κατανοεί το περιεχόμενο. Προσοχή ! Δε χρησιμοποιούμε ακόμα κανένα συνδυασμό συμφώνων.

- Ενδεικτικά παραθέτουμε υλικό για το ου που θα διδάξουμε πρώτο το -ια και το οι που θα διδάξουμε τελευταίο.
- Είναι σημαντικό οι λίστες με όλα τα δίψηφα να διαβάζονται πολύ γρήγορα χωρίς κανένα δισταγμό από τα παιδιά.
- Στο τέλος παραθέτουμε επαναληπτικές ασκήσεις με όλα τα δίψηφα.
- Εδώ είναι η καταλληλότερη στιγμή να διδάξουμε και τους συνδυασμούς των φωνηέντων αυ, ευ. Είναι ένα σημείο πολύ δύσκολο για τα παιδιά με μεγάλες δυσκολίες. Εάν ο μαθητής μας έχει πολύ αργό ρυθμό απορρόφησης και κατάκτησης του μηχανισμού και οι δυσκολίες του είναι πολύ μεγάλες είναι καλύτερα να αποφύγουμε την διδασκαλία των αυ , ευ γιατί δημιουργούν ανασφάλεια και συγχύσεις εάν δεν κατακτηθούν σωστά. Θα επανέλθουμε αργότερα. Βέβαια σε παιδιά με μικρότερες δυσκολίες μπορούμε να τα διδάξουμε στο σημείο αυτό.

ο υ

ου

ουρανός

ούζο

ουρά

Συμπληρώνω με ου και διαβάζω οριζόντια και κάθετα:

βο βυ β__

γο γυ γ__

δο δυ δ__

ζο ζυ ζ__

θο θυ θ__

κο κυ κ__

λο λυ λ__

μο μυ μ__

νο νυ ν__

ξο ξυ ξ__

πο πυ π__

ρο ρυ ρ__

σο συ σ__

το τυ τ__

φο φυ φ__

χο χυ χ__

ψο ψυ ψ__

ΟΥρανός

___ ρα νός

ΠΟΥλί

___ λί

Διαβάζω τις φωνούλες με το «ου»

βου, γου, δου, ζου, θου, κου, λου, μου, νου,
ξου, που, ρου, σου, του, φου, χου, ψου.

Συμπληρώνω με ου και διαβάζω:

___ρά, λ_λ_δι, γ_ρ_νι, π_κάμισο, κ_ν_πι
κ_κ_νάρι, κ_ν_πίδι, κ_λ_ρι, αλεπ_

Διαβάζω λέξεις :

ουρά, ουρανός, πουλί, βουνό, αλεπού, σούπα, βούτυρο, κουνέλι, βελούδο, λουλούδι, γουρούνι, κουνούπι, κουλουράς, παπαρούνα, πουκάμισο, κάβουρας, Ουρανία

Διαβάζω προτάσεις:

Μυρίζω ένα λουλούδι.

Πήρα μία τουλίπα.

Το κουνούπι πετά .

Έχω μία κόκκινη παπαρούνα.

Η Ουρανία φόρεσε ένα πουκάμισο.

Ο ουρανός γέμισε μεγάλα σύννεφα.

Ο Γεράσιμος έβαλε βούτυρο στο ψωμί.

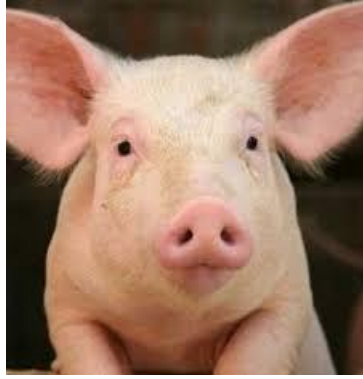
Η αλεπού με τη μεγάλη ουρά έφυγε αμέσως.

Ο μαθητής ανέβηκε σε ένα ψηλό βουνό.

Ο κουλουράς έφερε ένα μεγάλο κουλούρι.

Το κουνέλι χάθηκε μέσα σε ένα περιβόλι.

Διαβάζω τις προτάσεις, συμπληρώνω ότι λείπει:

Η Ουρανία πήρε την ουρά της αλεπούς.

Η - - ρανία πή - - την - - ρά της αλεπ - - ς.

_ Ου - - νία - - ρε την ου - - της - λεπούς.

Έκοψα μία κόκκινη παπαρούνα από το χωράφι.

Έκο - - μία - - κκινη παπαρ - - να - πό το χω - - φι.

_ κοψα μ - - κόκκι - - πα - - ρού - - α - - το - - ράφι.

Η Σούλα φόρεσε ένα θαλασσί πουκάμισο.

Η - - - λα φό - - σε - να θαλα- - - - - κάμισο.

_ Σού - - - - ρεσε έ - - - - λασσί που - - μι - - .

Βάζω ου και διαβάζω:

- - ρά

- - ρα νός

π - - λί

αλεπ - -

κ - - νέλι

γιαγιά

Βάζω ια και διαβάζω:

β__	καράβ__ ,	μολύβ__
γ__	γ__γ__ ,	Γ__ννης
δ__	πόδ__ ,	δ__βάζω
ζ__	μαγαζ__ ,	χαλάζ__
θ__	καλάθ__ ,	παραμύθ__
κ__	γατάκ__ ,	παπάκ__
λ__	γέλ__ ,	πουλ__
μ__	καλάμ__ ,	καμ__
ν__	χων__ ,	πιρούν__
ξ__	αμάξ__ ,	οξ__
π__	πάπ__ ,	π__νω
ρ__	κερ__ ,	ζυγαρ__
σ__	κεράσ__ ,	καφάσ__
τ__	μάτ__ ,	γατ__
φ__	ράφ__ ,	ελάφ__
χ__	παχ__ ,	οχ__
ψ__	ταψ__ ,	ανήψ__

το ένα

τα πολλά

το μάτι

τα μάτια

το χέρι

το πόδι

το καλάθι

το πουλί

το γουρούνι

το καράβι

το κερί

το ψάρι

το ρολόι

το φίδι

το πεπόνι

το λουλούδι

το βαρέλι

το παραμύθι

• • • • •

• • • • •

• • • • •

Ο καρπός

η μαμά του

ροδάκινο

ροδακινιά

κεράσι

ρόδι

λεμόνι

καρύδι

κουκουνάρι

Διαβάζω με προσοχή! Όσο πιο γρήγορα μπορώ!

βι	βα	βια
γι	γα	για
δι	δα	δια
ζι	ζα	ζια
θι	θα	θια
κι	κα	κια
λι	λα	λια
μι	μα	μια
νι	να	νια
ξι	ξα	ξια
πι	πα	πια
ρι	ρα	ρια
σι	σα	σια
τι	τα	τια
φι	φα	φια
χι	χα	χια
ψι	ψα	ψια

Διαβάζω τις προτάσεις:

Η Γιάννα αγόρασε γυαλιά.

Να μια πάπια με τα παπάκια της.

Να μια γάτα με τα γατάκια της.

Την Κυριακή θα φάμε ψητά ψάρια.

Η μηλιά γέμισε κόκκινα ζουμερά μήλα.

Τα καράβια έδεσαν σε απάνεμα λιμάνια.

Τα κουνέλια έφαγαν καρότα και λάχανα.

Ο κήπος του Λεωνίδα γέμισε λουλούδια.

Τα καλάθια γέμισαν με κόκκινα κεράσια.

Έλα πάπια, ελάτε παπάκια έλεγε η γιαγιά.

Ο Γιάννης πήρε ένα πιάτο από την πιατοθήκη.

Ο Γιάννης ανέβηκε σε μια λεμονιά κι έκοψε πολλά λεμόνια.

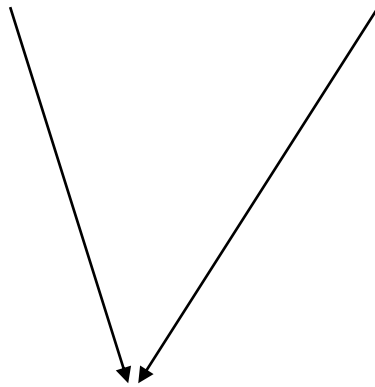
Η Λιάνα με τη λιακάδα πήγε περίπατο με το ποδήλατο της.

Τα χελιδόνια έκαναν τη φωλιά τους στη γωνιά του μανάβικου.

οι = ι

Γράφω **οι** διαβάζω **ι**

ο **ι**

οι = ι

Γράφω οι και διαβάζω:

β__ γ__ δ__ ζ__ θ__ κ__ λ__

μ__ ν__ ξ__ π__ ρ__ σ__ τ__

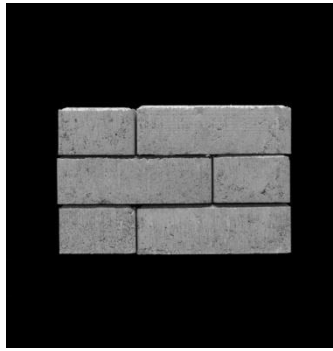
φ__ χ__ ψ__

Όταν τονίζεται το οι ο τόνος μπαίνει πάντα στο ι !!

Συμπληρώνω με ει και διαβάζω:

___ κοδόμος

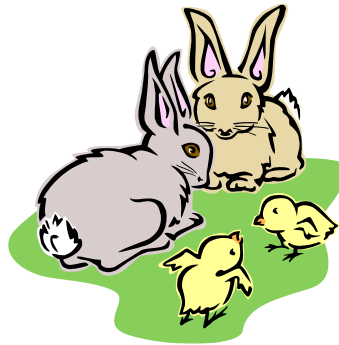
τ___ χος

άν___ ξη

κ___ λιά

λαγ___

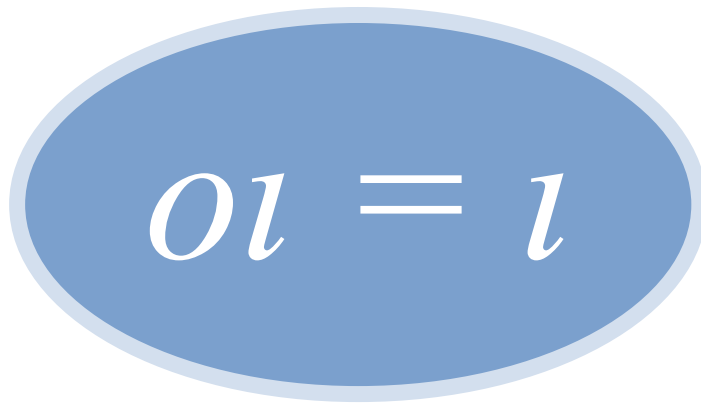

___ κο γέ νει α

Διαβάζω λέξεις:

οικία, οικοδομή, νοίκι, ανοίγω, κάτοικος, μοιράζω, ετοιμάζω,
οικονομία, οικουμένη, πολλοί, κοιμάμαι, παροιμίες, κοιτάζω,
φίλοι, πολυκατοικία, όλοι, άνοιξη, οικογένεια, κοιλιά

Δεν ξεχνώ!!!

Διαβάζω τις συλλαβές και γράφω τις λέξεις:

νοί -κι

τοί - χος

κή - ποι

οι - κί - α

ά - νοι - ξη

κοι - λιά

ό - λοι

πολ - λοί

Γράφω τις λέξεις που κρύβονται στα κουτάκια:

δό	λοι	γω	λοί	κοί
οι	φί	α	κα	κα
κο		νοί		
μοι				

ο ένας

οι πολλοί

ο λαγός

οι λαγοί

ο φίλος

ο ουρανός

ο καιρός

ο ανεμόμυλος

ο τόπος

ο χώρος

ο κήπος

ο οικοδόμος

ο καλόγερος

ο άνεμος

ο πόλεμος

ο όροφος

Διαβάζω τις προτάσεις:

Οι φίλοι είναι αγαπημένοι.

Τα παιδιά παίζουν στο οικόπεδο.

Η οικογένεια μας είναι μεγάλη.

Έχουμε πολλές ωραίες παροιμίες.

Την άνοιξη ανοίγουν τα λουλούδια.

Ο καιρός ήταν πολύ καλός σήμερα.

Οι οικοδόμοι έφεραν οικοδομικά υλικά.

Οι λαγοί έφαγαν λάχανα και καρότα.

Το οικόπεδο που παίζαμε πουλήθηκε.

Το μεσημέρι πονούσε η κοιλιά της Ειρήνης.

Η καινούρια οικοδομή είναι πολύ μεγάλη.

Η άνοιξη είναι μια από τις τέσσερις εποχές του έτους.

Οι αγαπημένοι μου φίλοι είναι ο Αιμίλιος και η Ειρήνη.

Όλοι οι μαθητές είναι διάλειμμα και παίζουν έξω.

Οι κήποι την άνοιξη έχουν πολλά ωραία λουλούδια.

αι=ε	-ια	ει=ι	οι=υ
βαι	βια	βει	βοι
γαι	για	γει	γοι
δαι	δια	δει	δοι
ζαι	ζια	ζει	ζοι
θαι	θια	θει	θοι
και	κια	κει	κοι
λαι	λια	λει	λοι
μαι	μια	μει	μοι
ναι	νια	νει	νοι
ξαι	ξια	ξει	ξοι
παι	πια	πει	ποι
ραι	ρια	ρει	ροι
σαι	σια	σει	σοι
ται	τια	τει	τοι
φαι	φια	φει	φοι
χαι	χια	χει	χοι
ψαι	ψια	ψει	ψοι

αι=ε	ει=ι	οι=ι	ου
βαι	βει	βοι	βου
γαι	γει	γοι	γου
δαι	δει	δοι	δου
ζαι	ζει	ζοι	ζου
θαι	θει	θοι	θου
και	κει	κοι	κου
λαι	λει	λοι	λου
μαι	μει	μοι	μου
ναι	νει	νοι	νου
ξαι	ξει	ξοι	ξου
παι	πει	ποι	που
ραι	ρει	ροι	ρου
σαι	σει	σοι	σου
ται	τει	τοι	του
φαι	φει	φοι	φου
χαι	χει	χοι	χου
ψαι	ψει	ψοι	ψου

Βρες την πρόταση που κρύβεται σε κάθε κουτάκι και γράψε την.

μεγάλη αίθουσα Η είναι	γαλανός είναι ουρανόσ Ο	άνοιξη Την τα λουλούδια ανοίγουν	χειμώνα παγωνιά κάνει Τον
---------------------------------	----------------------------------	--	------------------------------------

λαγοί Οι καρότα έφαγαν	Ειρήνη Η κούνια κάνει	Γιάννης αγόρασε Ο γυαλιά	παιδιά κυνηγητό παίζουν Τα
---------------------------------	--------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------------

Διαγράφοι όποια συλλαβή δεν μου χρειάζεται

μαχαίρι	→	ρα	μα	χαί	ρι	λι
άνοιξη	→	πα	ά	τοι	νοι	ξη
εικόνα	→	ει	κα	κό	νο	να
λαχείο	→	λου	λα	χεί	α	ο
οικοδόμος	→	οι	κο	βο	δό	μος
παίζω	→	πια	παί	ξω	ζο	ζω
ψυγείο	→	ψυ	γε	γεί	α	ο
ανοίγω	→	να	α	ναι	νοί	γω
ειρήνη	→	ει	γη	ρή	ση	νη
ωραίος	→	ω	γαι	ραί	ο	ος
μοιράζω	→	ροι	μοι	μα	ρά	ζω
λούζομαι	→	λού	ζου	ζο	χαι	μαι
σημαία	→	δη	ση	γαι	μαί	α
φάλαινα	→	ψα	φά	ξαι	λαι	να
είμαι	→	αι	εί	ται	μαι	ναι
είσαι	→	οι	εί	και	σαι	ται
είναι	→	εί	λαι	βαι	γαι	ναι
ουρανός	→	οι	ου	βα	ρα	νός
αγαπημένοι	→	α	γα	πη	μέ	νοι

